

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

 نمونه سوال گام به گام

 امتحان نهایی جزوه

 دانلود آزمون های آزمایشی

متوسطه اول : هفتم ... هشتم ... نهم

متوسطه دوم : دهم ... یازدهم ... دوازدهم

www.tafrihicenter.ir

درسنامه درس ۱۲ پایه هفتم

خدمات متقابل اسلام و ایران

تهیه و تدوین

دکتر خالق شمسی

دبیر ادبیات دبیرستان علامه ایمنی شهرستان میانه

فصل پنجم صفحه ۱۰۷

آفرین، جان آفرین پاک را

آن که جان بخشید و ایمان، خاک را

آفرین بر خداوند جان آفرین پاک

آن کسی که به انسان (که از خاک آفریده شده) روح وایمان بخشید

عطار نیشابوری

فریدالدین عطارنیشابوری (۶۱۸/۵۴۰) شاعر و عارف بزرگ ایرانی قرن ششم و آغاز قرن هفتم است

تذکره الاولیا، منطق الطیر و... از آثار اوست

معانی لغات در س دوازدهم

• سلمان منا اهل البيت: سلمان از خاندان من است

پیکر: بدنه

ثمر: نتیجه

حاصل شد: به دست آمد

پیشوا و مقتدا: رهبر

ادبا: جمع ادیب / نویسنده

اعم از: شامل

به نحو احسن: به شکل نیکو

ملل: جمع ملت

مظاهر: نشانه ها

آیین: راه و روش

تکلم: گفت و گو

شایان: سزاوار

متعلق: وابسته

ذوق: شوق / علاقه

استعداد: توانایی

لغات شعر خوانی

رهاند : آزاد کند

رستگاری : سعادت‌مندی

بوی : باشی

گیتی : جهان

بر کردگار : نزد خدا

سرای : خانه / دنیا

نبی : پیامبر

وصی : جانشین

خود ارزیابی

۱. معنای «سلمانُ مِنّا اهلَ البیت» را بیان کنید/سلمان از ما اهل بیت است

۲ چگونه زبان فارسی به گسترش تمدن اسلامی کمک کرده است؟ بسیاری از آثار منظوم و منثور فارسی از مظاهر خدمات ذوقی و فرهنگی ایرانیان است/شاعران، نویسندگان و ادباء، مفاهیم و حقایق اسلامی و معانی لطیف قرآنی را با جامه زیبای شعر و نثر فارسی به نحو احسن آرایش داده اند و آنها را در میان حکایات شیرین و مباحث مختلف خود بیان کرده اند و از این راه به گسترش تمدن اسلامی خدمت نموده اند.

۳ به نظر شما چگونه می توان به تمدن اسلام و ایران بیشتر خدمت کرد؟

با فراگیری علم و هنر و کسب کمالات و عمل به دستورات اسلام و قرآن در جهت تربیت و پرورش خود بکوشیم و با توجه به استعدادها و علایق خود با عشق، صمیمیت و اخلاص، به نوآوری و خلق آثار و ارائه خدمات پردازیم

دانش های زبانی و ادبی

نکته اول

به این جمله ها توجه نمایید و درباره آنها گفت و گو کنید

۱. مریم دانش آموز پرتلاشی است، دوستان مریم آینده خوبی را برای مریم پیش بینی می کنند

۲. مریم دانش آموز پرتلاشی است، دوستانش آینده خوبی را برای او پیش بینی می کنند

همان طور که می بینید در جمله نخست کلمه «مریم» سه بار تکرار شده است/ اما در جمله دوم برای

پرهیز از تکرار، «ش» و «او» به جای کلمهٔ مریم به کار رفته است
 کلمه‌هایی مانند: «من، او، شما، م، تان و ...» که به جای اسم می‌نشینند، ضمیر نام دارند/ کلمه‌ای
 که ضمیر به آن برمی‌گردد، «مرجع ضمیر» نامیده می‌شود

ضمیرها دو نوع هستند

ضمیر گسسته: ضمیری هستند که به طور مستقل به کار می‌روند ۱

جمع	مفرد
ما	من
شما	تو
آنها(ایشان)	او

ضمیر پیوسته: همان طور که از اسمشان پیداست مستقل نیستند و به واژه‌های دیگر می‌چسبند ۲

جمع	مفرد
مان	م
تان	ت
شان	ش

نکتهٔ دوم

به واژه‌های زیر توجه کنید

منع، مانع، ممنوع

فهم، مفهوم، مفاهیم

عجب، تعجب، عجایب

با اندکی دقت در واژه‌ها، درمی‌یابیم که هر گروه از واژه‌های بالا ویژگی‌های مشترکی دارند

ریشه یا حروف اصلی آنها یکی است، مثلاً در گروه اول «منع» و در گروه دوم «فهم» ریشه ۱

اصلی کلمه است

از نظر معنی، واژه‌های هر دسته معنای نزدیک به هم دارند ۲

به این واژه‌های هم ریشه که ارتباط معنایی با یک دیگر دارند، واژه‌های هم خانواده می‌گویند

فعالیت های نوشتاری

معنی واژه های زیر را بنویسید ۱

ذوق ← استعداد ادیب ← سخندان
استعداد ← توانایی مظاهر: نشانه ها

املا در دوره اول متوسطه، شامل دو بخش است.
در املا از خط تحریری شکسته استفاده نشود

بهتر است هنگام نوشتن املا با توجه به آهنگ، مفهوم و پیام جمله ها، نشانه های نگارشی را رعایت کنید

برای هریک از واژه های زیر دو هم خانواده بنویسید ۲

تمدن مدنیّت - مدینه حافظ حفظ - محافظ قبول مقبول - قابل اخلاص مخلص - خالص
ده کلمه مهمّ املائی از درس پیدا کنید و بنویسید ۳

در جمله های زیر، ضمیرهای پیوسته و گسسته را مشخص کنید ۴

شهید رجایی به همراهانش گفت: من این نظم را از آقای بهشتی یاد گرفته ام

مصطفی دست هایش را داخل جیبش فرو برد

ما همه مشتاقیم تا ترجمه تان را بخوانیم

ش در دستهایش ش در جیبش تان در ترجمه تان-ش در همراهانش: ضمیرهای پیوسته

من-ما: ضمیرهای گسسته

رعایت فاصله (حاشیه گذاری) در دوطرف متن انشا به زیبایی متن شما کمک می کند.

رعایت بندنویسی (پاراگراف بندی) در انشا سبب زیبایی و انسجام نوشته می شود

در رستگاری بیادیت جست

۱- تو را دانش و دین رهاند درست

سر اندر نیاری به دام بلا

۲- چو خواهی که یابی ز هر بد رها

نکو کار گردی بر کردگار

۳- بوی در دو گیتی ز بد رستگار

دل از تیرگی ها بدین آب شوی

۴- به گفتار پیغمبرت راه جوی

۵- اگر چشم داری به دیگر سرای

به نزد نبی و وصی گیر جای

۶- براین زادم و هم براین بگذرم

چنان دان که خاک پی حیدرم

معنی شعر خوانی درس دوازدهم

معنی بیت اول: قطعاً علم و دین تو را نجات می دهد و تو باید راه رستگاری را جستجو کنی

معنی بیت دوم: اگر می خواهی که از تمام بدی ها نجات یابی و گرفتار بلا و آسیب نشوی؟

معنی بیت سوم: در هر دوجهان از بدی ها نجات یابی و نزد خدا نیکوکار باشی؟

معنی بیت چهارم: راه سعادت را در کلام پیامبر جستجو کن و دل و جان را از آلودگی ها با کلام پیامبر پاک ساز

معنی بیت پنجم: اگر انتظار داری که به بهشت بروی به سخنان و گفتار پیامبر و جانشین او عمل کن . پیرو راه آنان

باش

معنی بیت ششم: من این گونه دوستدار پیامبر به دنیا آمدم و به همین صورت زندگی ام را می گذرانم. بدان که من

خاک پای علی هستم

تاریخ ادبیات

۱- مطهری

روحانی شیعه، استاد فلسفه^[۱] (در تهران ۱۳۵۸ اردیبهشت ترورشده ۱۱ - برابر با ۳ فوریه ۱۹۲۰ میلادی در فریمان ۱۲۹۸ بهمن زاده ۱۳) وی قبل از انقلاب سال^[۲] بود نظام جمهوری اسلامی ایران و از نظریه پردازان و تفسیر قرآن، عضو هیئت مؤتلفه اسلامی و کلام اسلامی اسلامی^[۳] منصوب شد بعد از انقلاب به ریاست شورای انقلاب^[۴] بود استاد دانشکده الهیات دانشگاه تهران ۱۳۵۷

در^[۵] «علاقه زیادی به وی داشت، تا آنجا که بعد از مرگش گفت: «فرزند عزیزی را که پاره تنم و حاصل عمرم بود، از دست دادم سید روح الله خمینی از وی با عنوان «معلم شهید» یاد می شود ادبیات جمهوری اسلامی ایران^[۶]»

به همراه گروهی از رجال سیاسی مرتضی مطهری در شامگاه روز سه‌شنبه ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸ پس از پایان جلسه‌ای در منزل یدالله سبحانی قرار گرفت و پس از انتقال به انقلابی، در تاریکی شب و هنگام خروج از محل جلسه در کوچه پارک امین الدوله، هدف گلوله‌ی یکی از افراد گروه فرقان^[۹] بیمارستان طرفه درگذشت

۲- فردوسی

در سال ۳۲۹ هجری به دنیا آمد/ پدرش از دهقانان طوس بود و از نظر مادی دارای ثروت و موقعیت "حکیم فردوسی در "طبران طوس قابل توجهی بود/ از احوال او در عهد کودکی و جوانی اطلاع درستی در دست نیست ولی مشخص است که در جوانی با درآمدی . که از املاک پدرش داشته به کسی محتاج نبوده است؛ اما اندک اندک آن اموال را از دست داده و به تهیدستی گرفتار شده است فردوسی از همان ابتدای کار که به کسب علم و دانش پرداخت، به خواندن داستان هم علاقمند شد و مخصوصاً به تاریخ و اطلاعات مربوط به گذشته ایران عشق می ورزید

همین علاقه به داستانهای کهن بود که او را به فکر به نظم در آوردن شاهنامه انداخت

دانش آموزان عزیز موفق و سربلند باشید

شمس دبیر زبان و ادبیات فارسی آموزشگاه